

Pracovník/pracovnice v manipulačních skladech dřevní hmoty (kód: 41-123-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Pracovník na manipulačních skladech v lesnictví
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Používání osobních ochranných pracovních pomůcek a dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v manipulačním skladu	3
Optimální volba sortimentace a kvality surového dříví	3
Obsluha motorové pily, sortimentace za pomoci ručního náradí a motorové pily	3
Obsluha mechanizačních prostředků v manipulačním skladu	3
Řízení čelního nakladače	3
Výpočty objemu dříví	3
Vyhotovování výkazů evidence v manipulačním skladu	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Používání osobních ochranných pracovních pomůcek a dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v manipulačním skladu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat význam a správně vybrat osobní ochranné pracovní pomůcky (OOPP) pro práci s ručním nářadím a motorovou pilou	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat a předvést postupy práce s ručním nářadím (sekera, kladivo, sapina) dle zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Ukázat bezpečnostní prvky motorové pily a popsat jejich funkci	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat zásady BOZP při přepravě motorové pily, předvést její správné držení, bezpečný postoj při práci a pohyb na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat zásady BOZP při příčném přeřezávání, stanovit na konkrétním pracovišti bezpečnostní rizika a způsob jejich eliminace	Ústní ověření
f) Uvést zásady manipulace s pohonnými hmotami a hydraulickými kapalinami z pohledu BOZP a ochrany přírody	Ústní ověření
g) Popsat zásady první pomoci při úrazech způsobených ručním nářadím a motorovou pilou	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Optimální volba sortimentace a kvality surového dříví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní rozpoznávací znaky a určit předložené druhy dřevin (alespoň 2 listnaté a 2 jehličnaté dřeviny)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat základní vady dřeva a určit kvalitu surového dříví	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Použít pomůcky pro měření délek a tloušťek dříví a předvést praktické měření dříví	Praktické předvedení
d) Zatřídit jednotlivé výřezy do příslušných sortimentů dle předložené sortimentace (z jednoho listnatého a jednoho jehličnatého "surového kmene")	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha motorové pily, sortimentace za pomoci ručního nářadí a motorové pily

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit pracoviště s ohledem na BOZP, rozvalit skládku za pomoci ručního nářadí a zajistit zamezení samovolného rozvalení	Praktické předvedení
b) Popsat a předvést způsoby příčných řezů s ohledem na tahovou a tlakovou stranu dříví	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat způsob vyjmutí sevřené řezací části motorové pily z řezu	Ústní ověření
d) Předvést příčné přeřezávání slabšího i silnějšího dříví než je délka lišty motorové pily	Praktické předvedení
e) Předvést následnou manipulaci s dřívím za pomoci ručního nářadí	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha mechanizačních prostředků v manipulačním skladu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a předvést obsluhu hydraulické ruky (jeřábu) při vykládání i nakládání dopravních prostředků, včetně zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat a předvést obsluhu sortimentační linky - včetně zkracování, odkorňování a třídění dřeva, včetně zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat a předvést obsluhu ruční štípačky nebo linky na výrobu palivového dříví, včetně zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat a předvést obsluhu štěpkovače (pojízdný nebo statický), včetně zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení čelního nakladače

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat zásady BOZP při práci s čelním nakladačem	Ústní ověření
b) Předvést přemísťování dřeva v rámci manipulačního skladu	Praktické předvedení
c) Předvést nakládání dřeva na dopravní prostředky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výpočty objemu dříví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postupy a pomůcky pro měření, sortimentaci a stanovení objemu dříví	Ústní ověření
b) Popsat a předvést měření dříví v sortimentech, stanovení objemu jednotlivých sortimentů	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat a předvést měření dříví v hraních, stanovení objemu hraní	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat způsoby a stanovit objem dříví v prostorových metrech (prm) a v metrech kubických	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vyhotovování výkazů evidence v manipulačním skladu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vedení prvotní evidence	Ústní ověření
b) Vyplnit doklady prvotní evidence	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=101775).

Podmínkou pro připuštění ke zkoušce je předložení řidičského oprávnění skupiny T a jeřábnického průkazu třídy N. Zkouška proběhne v lesním skladu, kde je možné ověřit znalosti a dovednosti práce s motorovou pilou, ručním nářadím i mechanizačními prostředky. Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě, časovému hledisku zvládnutí předváděných operací a dodržování platných norem a legislativních požadavků. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. U kompetence **Obsluha motorové pily, sortimentace za pomoci ručního nářadí a motorové pily** v kritériu b) předvede uchazeč 2 způsoby příčných řezů (jednou tah na spodní straně kmene a jednou tah na horní straně kmene).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oborech zaměřených na lesnictví nebo dřevařství a alespoň 5 let odborné praxe související s prací v manipulačním skladu, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech zaměřených na lesnictví nebo dřevařství nebo zemědělství a alespoň 5 let odborné praxe související s prací v manipulačním skladu, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti lesnictví nebo dřevařství nebo zemědělství a alespoň 5 let odborné praxe související s prací v manipulačním skladu, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na lesnictví nebo dřevařství nebo zemědělství a alespoň 5 let odborné praxe související s prací v manipulačním skladu nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti zpracování dřeva, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
- e) Profesní kvalifikace 41-123-H Pracovník/pracovnice v manipulačních skladech dřevní hmoty nebo profesní kvalifikace 41-054-M Lesní technik lesník / technička lesnice pro těžební činnost a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe související s prací v manipulačním skladu, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Manipulační sklad - pracoviště umožňující rozsahem a strukturou provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro danou činnost, předepsané osobní ochranné pracovní pomůcky (OOPP)
- motorová pila, pohonné hmoty, nářadí k údržbě motorové pily
- ruční nářadí (lesnická lopatka, klíny, kalač, sapina, vynášecí kleště, obracák)
- měřicí pomůcky, lesnické křídy, sortimentační tabulky
- mechanizační prostředky pro zpracování dříví v manipulačním skladu (hydraulická ruka, sortimentační linka, štěpkovač, štípačka)
- čelní nakladač pro přemísťování a nakládání dříví
- formuláře pro vedení záznamů prvotní evidence
- záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické či prostorové vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace doklady (resp. jejich ověřené kopie) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro lesní a vodní hospodářství a životní prostředí, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

ÚHUL Brandýs nad Labem

Střední lesnická škola Hranice

Leoš Novotný, a. s. / správce obory Arnošt Buček